

Lokaal Scenario Atelier: Deelregio Gooi & Vechtstreek

Weesp

Datum: 5 februari 2020

Locatie: Gemeentehuis Weesp

Inleiding:

Dit is het verslag van de bijeenkomst in Weesp, 5 februari 2020. In deze bijeenkomst hebben inwoners verkend wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor de opwek van grootschalige zon- en windenergie in Weesp als onderdeel van de deelregio Gooi en Vechtstreek. Dit is gedaan met behulp van scenario's en bouwstenen. De scenario's geven inzicht in de mogelijke keuzes en de effecten daarvan. De scenario's die zijn gebruikt, zijn: (1) iedereen doet mee, (2) nieuw energielandschap, (3) stedelijke ruggengraat.

De scenario's zijn gemaakt door de gemeenten, samen met onder meer de provincie, waterschappen, natuur- en milieuorganisaties, energiecoöperaties, bedrijfsleven en de netbeheerder. Ze zijn een middel om met elkaar het gesprek aan te gaan.

Een bouwsteen bestaat uit een bepaalde techniek van energieopwekking (bijv. windmolens), op een plek (bijv. agrarische grond), onder een bepaalde conditie (bijv. langs de snelweg). De bouwsteen heet dan "windmolen op agrarische grond langs de snelweg".

De deelnemers hebben gepraat over de scenario's en welke bouwstenen hun voorkeur hebben. Per scenario hebben ze op de kaart van de gemeente aangegeven waar de bouwstenen kunnen komen en waar zeker niet.

Aan dit atelier hebben 50 mensen deelgenomen bestaande uit (voornamelijk) bewoners, leden van platform Duurzaam Weesp, leden van de Stichting Flora en Fauna Bescherming en enkele raadsleden.

Vervolg

De opbrengsten van de lokale bijeenkomsten van de 29 gemeenten in de energieregio Noord-Holland Zuid worden verwerkt op een kaart. Hierop wordt aangegeven wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor duurzame energieopwekking. Deze kaart vormt de basis van de concept-RES. De concept-RES wordt voor vaststelling aangeboden aan het College van Burgemeester en Wethouders. Na vrijgave door het College worden raadsleden gevraagd naar hun wensen en bedenkingen bij de concept-RES. Ook de deelnemers aan de regionale en lokale bijeenkomsten krijgen de concept-RES toegestuurd en daarmee de mogelijkheid om hun mening te geven.

De concept-RES wordt besproken in regionale en lokale raadsbijeenkomsten, Statenbijeenkomsten en overleggen van de Algemeen Besturen van de waterschappen. Daarnaast zal in mei '20 een regiobreed Noord-Holland overleg worden georganiseerd waarin alle raadsleden, collegeleden, bestuurders, Statenleden, leden van de dagelijks en algemeen besturen van de waterschappen binnen de regio met elkaar in gesprek kunnen gaan.

De concept-RES wordt met alle wensen, bedenkingen en meningen van deelnemers voor doorrekening aangeboden aan het Nationaal Programma RES en het Planbureau voor de Leefomgeving. Als de energieregio groen licht heeft gekregen, wordt per zoekgebied onderzocht wat een concrete plek voor zonneweides en/of windmolens zou kunnen zijn. Hierbij worden inwoners en andere belanghebbenden nadrukkelijk betrokken.

Inhoud

Beschrijving van de scenario's:	3
Kansen, aandacht-en discussiepunten:	4
Gesprek over de scenario's en bouwstenen:.....	5
Scenario banner:.....	6

Beschrijving van de scenario's:

Specifiek voor de deelregio Gooi en Vechtstreek zijn drie scenario's opgesteld, namelijk: (1) Iedereen doet mee, (2) Nieuw energielandschap, en (3) Stedelijke ruggengraat.

Het scenario **iedereen doet mee** richt zich op de betrokkenheid en deelname van alle stakeholders in de energietransitie. De belangrijkste uitgangspunten:

- Iedereen doet mee aan de energietransitie.
- Er zijn broodfondsen en coöperaties opgezet waardoor iedereen een zonnepaneel kan kopen op publieke daken of gemeentelijke gronden.
- De transitie wordt zichtbaar gemaakt waardoor bewustwording groeit.
- Er wordt fors ingezet op besparing van warmte en elektriciteit.

Het scenario **Nieuw energielandschap** versterkt het historische energielandschap van de regio. De belangrijkste uitgangspunten:

- Om alle landschappen mee te kunnen nemen is er rek gezocht in de beleidsrestricties.
- De Veenplassen zijn weer een energielandschap door drijvende zonnepanelen. Daarnaast staan hier ook windturbines.
- Het netwerk is uitgebreid naar de meer afgelegen delen van de regio, waar de opwekking voornamelijk plaatsvindt.
- In het stedelijk landschap wordt zoveel mogelijk zonnepanelen op de daken geplaatst.

Het scenario **Stedelijke ruggengraat** richt zich op het verstedelijkte landschap dat volledig benut wordt voor de opwekking van energie. De belangrijkste uitgangspunten:

- Zonnepanelen worden geplaatst op objecten, langs infrastructuur en op vlakken in de gebouwde omgeving.
- Bij de afweging waar de grootschalige opwekking plaatsvindt is het buitengebied ontzien.
- Aan de randen van het stedelijk gebied worden windturbines ontwikkeld.

Kansen, aandacht-en discussiepunten:

Eén of meerdere deelnemers hebben het volgende gedeeld:

Kansrijke locaties in Weesp:

- Zonnepanelen in het kruispunt (gooi boog driehoek) van de spoorwegen; hier komt niemand en daarom is het een goede locatie.

Opmerkingen m.b.t. de rol van bewoners in de transitie:

- Het is belangrijk om zoveel mogelijk de bevolking bij de transitie te betrekken. In de Gooi en Vechtstreek leven we in het groen en zijn we dus natuurbewust. Geef ruimte aan de energietransitie door progressieve ideeën toe te laten.
- Focus op verhoogde bewustwording ten aanzien van gebruik door middel van technologie: gebruik van een dubbele meter en van slimme energiesystemen zoals accu's van auto's voor tijdelijke opslag.

Regelgeving en beleid:

- In het realiseren van de energietransitie, heb aandacht voor natuur, waardevol landschap, aardkundig waardevolle gebieden en de unieke kwaliteiten van de regio.
- Er is een angst voor versnippering van het landschap door particuliere initiatieven. Daarom moeten we clusteren i.p.v. versnipperen en voor een regionale aanpak kiezen. *“Vooral boeren doen nu maar wat.”*
- Zorg voor verplichte voorwaarden t.a.v. landschappelijke inpassingen van duurzame energie, dan is er veel meer mogelijk in het landschap. Als voorbeeld wordt genoemd: een zongebied met de inzet van een (groen) dijkje eromheen, zodat het beter in het landschap past.

Zorgen en aandachtspunten

- Het afval van zonnepanelen na einde van de levensduur.
- Geef voldoende aandacht aan besparen.
- Hoe wordt inspraak voor andere inwoners georganiseerd?
- Waar halen we zon en wind vandaan op een bewolkte, windstille dag?
- Onderzoek ook aquathermie.

Gesprek over de scenario's en bouwstenen:

Gesprek over de scenario's:

Vanuit het scenario 'Stedelijke ruggengraat' worden de meeste mogelijkheden gezien (blauwe stickers geplakt). Met dit scenario kunnen de bijzondere waardevolle landschappen worden ontzien van inpassingen van windturbines en/of zonnepanelen. Ook de clusters van inpassingen spreekt aan, alsook de bouwstenen in dit scenario kunnen op veel steun rekenen. Verder vinden deelnemers dat de combinatie van maatregelen/bronnen zorgen voor het beste resultaat. Ook voor het realiseren van de bouwstenen uit het scenario 'Stedelijke ruggengraat' is het cruciaal voor het draagvlak dat iedereen meedoet.

Ook de benadering van het scenario 'Iedereen doet mee' kan rekenen op enkele enthousiaste reacties. De hoofdreden daarvoor is dat het zorgt voor meer draagvlak en zo ook voor een grotere kans op een succesvolle start van de transitie. Vanuit het scenario 'Nieuwe energielandschappen' worden geen blauwe stickers geplakt. Deelnemers vinden dit zonde van alle bijzondere landschappen in de regio.

Gesprek over de bouwstenen

Over bouwstenen met overwegend groene stickers:

- **Zon op daken**, een no-brainer volgens de aanwezigen. De deelnemers waren eensgezind dat zo veel mogelijk daken gevuld moeten worden. Energie van daken verhogen is realistischer dan het aanpakken van het landschap. Deelnemers stelden ook de vraag: kunnen we ervoor zorgen dat de 30% dakoppervlakte van opgerekt wordt naar 35%? Kunnen we die restricties oprekken? Er is een voorkeur om geld te investeren in het verbeteren van dakconstructies dan in de opwekking in cultuurhistorische gebieden/ of natuurgebieden
- **Wind langs snelweg en bedrijventerreinen**. Snelwegen en bedrijventerreinen zijn toch al hinderzones en niet zulke fraaie landschappen, dus daar zijn inpassingen van energie minder storend. Wel geldt dat i.v.m. restricties met name de bouwstenen **wind langs snelweg** en **zon langs de snelwegen en in de berm** nu weinig opbrengen qua energie. Op de vraag of we rek in de restricties dienen te onderzoeken ten aanzien van inpassingen langs de snelweg wordt positief gereageerd. "Door het omleggen van de A1 is er ruimte ontstaan waar maatregelen genomen kunnen worden." Ook noemt een deelnemer de middenberm als kans.
- **Zon langs spoorweg**: dit is ruimte die nu onbenut is. Specifiek worden de driehoeken tussen het spoor genoemd als kansrijk (vaak onbenut). In algemene zin wordt bij deze bouwsteen opgemerkt: alles wat lelijk is nog lelijker maken met zonnepanelen, en alles wat mooi is ook mooi laten. Als specifieke kans wordt genoemd 'de spoorwegbrug van Weesp'. Deze kan overkapt worden i.c.m. zonnepanelen.
- **Zon op parkeerplaatsen**, want dit zorgt voor minimale ruimtelijke verstoring. De auto blijft bovendien koel en droog.

Over gemixte bouwstenen:

- **Zon op randmeren:**
 - Wel: Van deze bouwsteen hebben we niet zoveel last en het levert veel op. Dus één cluster drijvende zonnepanelen zorgt ervoor dat we inpassingen op het land kunnen besparen.
 - Niet: Dit is een verstoring van ecologie net als bij de drijvende zonnepalen op binnenwateren. Bovendien is het geen fraai gezicht.

- **Zon op dijken:**
 - Wel: Wel bij de Eemnes zijn mogelijkheden, maar niet langs de Vecht (historische dijk).
 - Niet: Want de zonnepanelen staan dan overal in het zicht en dat is geen aantrekkelijk beeld.

Over bouwstenen met overwegend oranje stickers:

- **Zon of wind in het veenlandschap.**
 - Men vindt dit een zeer waardevol cultuurlandschap dat uniek is voor de Gooi en Vechtstreek. Dit landschap dienen we dan ook te beschermen: *“We willen de boodschap meegegeven dat het veenlandschap kleinschalig en mooi is, maar daarom ook makkelijk te verpesten. Het landschap is uniek. Het is één van de kwaliteiten van hier wonen. Daarom is het een echte no-go.”*
 - Een tweetal deelnemers nuanceren deze stelling: *“We zeggen dit wel heel stellig, maar het kan zijn dat deze visie door de tijd heen verandert. Door progressief te blijven denken zou het beeld om kunnen slaan. We zouden enthousiast kunnen worden van zonnepanelen op randmeren bijvoorbeeld. Een mooie architectonische oplossing, die niet veel natuurschade oplevert, is op termijn het overwegen waard. Het is toch een kwestie van compromissen: met kleine beetjes gaan we het niet redden.”*
- **Zon op binnenwateren** (bijvoorbeeld bij het oude veenlandschap): Deze bouwsteen verstoort de ecologie. Bovendien liggen de binnenwateren in het zo gewaardeerde culturele landschap.

Scenario banner:

SCENARIO 1: Iedereen doet mee					
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt	
Zon					
Zon op grote daken		1	0		
Zon op agrarische gronden	Buffer 100m i.c.m. parkontwikkeling	0	1		
Zon op geluidschermen	Oost-West			X	
	Noord-Zuid			X	
Wind					
Potentieel wind op alle type grond	Collectief	0	2		

SCENARIO 2: Nieuw energielandschap					
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt	
Zon					
Zon op water	Binnenwater	0	2		
	Randmeren	1	1		
Zon op grote daken		3	0		
Zon op agrarische grond	Veenlandschap	0	9		
	Overige landschappen	0	1		
Wind					
Potentieel wind op meer	Randmeren			X	
Potentieel wind op land	Veenlandschap	0	6		

SCENARIO 3: Stedelijke Ruggengraat					
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt	
Zon					
Zon op dijken		1	4		
Zon op grote daken		4	0		
Zon op parkeerplaatsen		4	0		
Zon boven snelweg	Rondom recreaties	2	0		
Zon op geluidschermen	Noord-Zuid Oost-West	1	0		
Zon op spoorberm		6	0		
Zon op agrarische velden	Buffer bedrijventerreinen			X	
	Buffer langs wegen	3	0		
Vliegveld	Combinatie met 50% andere functie	1	0		
Zon op gevels				X	
Zon in asfalt fietspaden				X	
Wind					
Potentieel wind op land	Wind langs snelwegen	6	0		
	Wind op bedrijventerreinen	3	0		
	Wind binnen bebouwd terrein	0	1		